

de teek

natuurboekje
van

zomer 2009

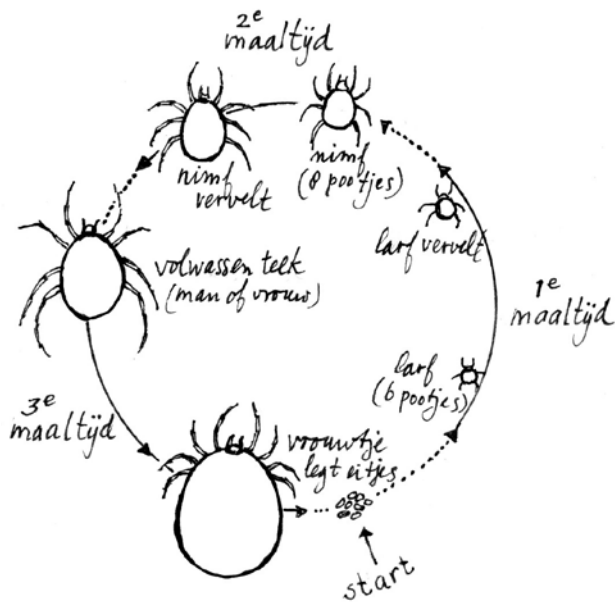
Hoi! Sommige kriebelbeestjes hebben een druppeltje bloed nodig om te leven. Zoals muggen en steekvliegen. Die ken je natuurlijk. Maar heb je wel eens een teek gezien? Ook een teek wil heel af en toe een drupje bloed. In ons land kruipen zo'n 14 soorten teken rond. Sommige zijn kieskeurig. Die willen bloed van een bepaald dier. Van een vleermuis bijvoorbeeld. Er zijn ook teken die het niet uitmaakt. De schapenteek [heet ook wel 'gewone teek'] lust bloed van schapen, maar ook van honden, katten, koeien, muizen, egels, noem maar op. Jammer genoeg voor ons, lust een schapenteek ook wel mensenbloed.

Lees dit boekje en je weet van alles over deze kleine vampiers.

Ook vogels kunnen een teek hebben.

Teken zijn een soort spinnetjes. De schapenteek zuigt drie keer in haar leven wat bloed. Dat is haar enige eten. Twee keer vervelt ze. Na de derde maaltijd legt ze eitjes waar jonkies uitkruipen. Zelf gaat ze dood.

In haar jeugd is de teek eerst een larf en daarna een nimf.

Een teek kan heel haar leven op hetzelfde dier zitten. Daar eet ze. Daar vervelt ze. Daar paart ze en legt ze eitjes. Maar de schapenteek en veel andere teken hebben drie dieren nodig. Na een maaltje bloed laten ze zich op de grond vallen. Ze zoeken een schuilplaats om te vervellen en verder te groeien. Is het tijd voor de volgende maaltijd, dan klimmen ze in een grasspriet, struik of boom. Ze moeten wachten tot er toevallig een dier of mens langskomt. Dat kan best lang duren. Maar een teek kan meer dan een jaar zonder eten.

De meeste larven verhongeren. Die vinden niet op tijd hun druppel bloed. Maar de schapenteek legt veel eitjes. Wel 1000 of 2000. Er zijn dus altijd wel een paar larven die op tijd eten vinden. De maaltijd van een teek kan dagen duren. Vooral het vrouwtje wordt heel dik. Haar vel kan flink uitrekken.

Schapenteken zijn bijna het hele jaar actief. Ze houden van vochtig weer en vochtige grond. Anders drogen ze uit. De winter is hun rustperiode... als het koud is tenminste. Ze overwinteren dan.

Een vrouwtje: van dun naar dik.

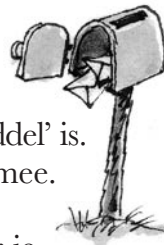
Een teek kan haar drupje bloed ook stiekem bij jou halen. Als jij toevallig langsloopt, klampt ze zich vast. Ze kruipt onder je kleren of in je haar. Ze is zó klein dat je het niet merkt. En als ze in je vel prikt, voel je niets. Er zit wat verdoving bij.

Van de meeste teken word je niet ziek. Maar van sommige wel. Het is een heel vervelende ziekte. Dus ben je in de natuur geweest, heb je op een veldje gespeeld, in een park of in de tuin? Laat je vader of moeder je dan altijd even nakijken. Zit een teek met haar zuignutje in je vel, dan moet die teek eruit. Met een speciale pincet. Dat voel je niet.

Doe je broekspijpen in je sokken. Dan kunnen er geen beestjes inkruipen.

Post We ontvingen de leukste namen voor kikkers, padden en dril. Milou Vaes mailde dat in St. Odiliënberg een pad een 'kroddel' is. Ook stuurde zij een mooie foto mee. Een vroedmeesterpad heet in Limburg soms 'klungelke'. Hoor je klokjesgeluid, dan is hij aan het klungelen. In bepaalde plaatsen in Noord-Limburg is een kikker een kwakker[d] of een kikmauw. Kikkervisjes worden ook wel dikkopjes genoemd. En in Brabant: kwakbollen. Limburgse namen voor kikkerdril zijn: kwakeitjes, kwekkerslijm, kwakvorsenbibbel en kikvorsenbibber. De kikkers zouden zich gek lachen als ze ons al die namen hoorden kwaken!

Milou Vaes bij de Kroddelepoo van St. Odiliënberg.

Doe je mee? Heb jij wel eens een teek in het echt gezien? Bij jezelf? Bij een ander? Of bij een dier? Hoe kwam dat?

Wat vond je ervan? Schijf of mail ons.

Of maak er een tekening over.

Stuur je reactie vóór 20 juli 2009 naar Het Limburgs Landschap.

Teek-weetje Kijk voor info over de teek op www.jvanstolbergschool.nl/teken. Deze site van een basisschool is gemaakt voor & door kinderen. Je kunt hier verder klikken naar een tv-uitzending over teken van Nieuws uit de Natuur.

Stichting het Limburgs Landschap

postbus 4301, 5944 ZG Arcen

telefoon [077] 473 75 75

fax [077] 473 75 76

e-mail info@limburgs-landschap.nl

Deze kinderbijlage is mogelijk

gemaakt door de Nationale

Postcode Loterij.

Samenstelling en tekst Ditte Merle

Tekeningen Wil Kroon

Extra natuurboekjes zijn voor scholen en natuurgroepen

gratis te bestellen bij Het

Limburgs Landschap.